

Lärarhandledning

Energi i klassrummet är ett lektionsmaterial för SFI D och senare. Materialet består av tre häften med texter och språkövningar med arbetslivsfokus.

Översikt

Häfte 1: Praktisera i energibranschen

Innehåll: Att göra praktik, kläder på jobbet, fikakultur, konsensuskultur

Språkligt: reflexiva verb, konjunktioner som antingen eller, ju...desto, uttal minimala par, vanliga fraser

Häfte 2: Mentorprogram i energibranschen

Innehåll: Att knyta kontakter, mentorskap, jobbsök, CV, prata i telefon

Språkligt: känner/vet/kan, pluralformer, fraser med "för" (för långt, för dyrt), hur man presenterar sig i telefon

Häfte 3: Jobba i energibranschen

Innehåll: Arbetsliv, utrustning i jobbet, möteskultur, fördomar

Språkligt: personliga egenskaper, nationalitetsadjektiv, prefixet o-, ordkunskap

Förslag på arbetssätt

På **första sidan** finns det en förövning. Här är det tänkt att kursdeltagarna ska aktiveras genom att lösa uppgifterna och tillägna sig ett relevant ordförråd. Detta görs med fördel i par eller mindre grupper med lärarstöd och uppföljning i helklass. Här säkerställer du också att deltagarna känner till temat för häftet. Exempelvis tror många att ordet praktisera är synonymt med öva. Observera att övningarna inte kräver någon djupare teknisk kunskap även om innehållet kan ha en teknisk inriktning.

Det första uppslaget innehåller två personporträtt. Dela in kursdeltagarna i par och låt dem läsa varsin sida, för att sedan presentera muntligt för varandra med hjälp av ordlistorna. Om man vill dyka djupare i detta kan man även jobba mer med orden, exempelvis med medföljande ordkort, eller genom att skriva egna exempel.

På **det andra uppslaget** finns mer kommunikativa övningar som inte innehåller lika mycket text. Fokus är ordkunskap och kultur. Gör övningarna i små grupper eller par så att alla deltagare får chansen att uttrycka sig i diskussionsövningarna. På det här uppslaget kan det också finnas hörövningar, som också kan användas som

diskussionsunderlag. Ljudet finns på energiforetagen.se/klassrummet. Man kommer dit genom att skanna QR-koden på första sidan.

På **det tredje uppslaget** finns en längre text med tillhörande ordlista och ordkunskapsövningar. Här kan eleverna ges möjlighet att arbeta individuellt med att läsa, slå upp ord och förstå texten. För att aktivera ordförrådet kan ni använda ordkorten som finns sist i det här dokumentet. Grammatik- och ordövningarna på uppslaget innehåller sådant som ofta är svårt för andraspråksinlärare, så gå gärna igenom i helklass för att säkerställa att alla förstått rätt.

Sista sidan är tänkt att vara en lättsam övning, med fokus på kultur, etikett och vanliga fraser med tillfälle att öva muntlig produktion och interaktion. Avsluta med diskussion i helklass och vidga gärna perspektiven till elevernas vardag och det samhälle de möter.

Uttal

Det som påverkar begripligheten mest är inte uttalet av enskilda ljud, utan betoningen. Därför har vi i ordlistorna fokus just på ordbetoning, med långa vokal- och konsonantljud understruken. Öva gärna ordbetoning från ordlistorna genom körläsning i helklass.

Hörförståelse

Varje häfte har en hörförståelsedel. Ljudet finns på energiforetagen.se/klassrummet och man kommer dit genom att skanna QR-koden på framsidan. På nästa sida hittar du även hörmanus till ljudfilerna.

Facit

Facit till övningarna samt hörmanus till hörförståelserna finns på energiforetagen.se/klassrummet och man kommer dit genom att skanna QR-koden på framsidan.

Ordkort

För varje häfte finns ordkort som du kan skriva ut och klippa ut. Dessa finns sist i det här dokumentet.

Hörmanus

Häfte 1: Praktisera i energibranschen

En slät kopp

Fatima

Jag dricker varken kaffe eller te, men brukar sitta ner med mina kollegor och ta ett glas vatten eller äta ett äpple. Här på Västenergi brukar vi fika vid halv tio-tio ungefär och sedan vid tre på eftermiddagen.

Stefan

Som distributionselektriker är jag ju ute på jobb för det mesta, så jag tar med mig kaffet i en termos. Egentligen vill jag ha en skvätt mjölk i, men det är för besvärligt att ta med så jag har lärt mig att dricka kaffet svart.

Jag börjar ju tidigt så jag är rejält hungrig när det är dags för fikapaus. Jag har alltid med två eller tre dubbelmackor, och gärna med ägg och kaviar. Då står jag mig till lunch.

Gisela

Åh, det är så härligt med gemensamt fika! Jag har tagit initiativ till torsdagsfika, som innebär att alla tar med sig något gott till kaffet varje torsdag. Det kan vara en kaka som man har bakat, ett hembakt bröd eller en fruktskål. Nästan alla på avdelningen är med, utom några surpupper som varken vill baka eller umgås med oss andra. Det är tråkigt, tycker jag. Jag äter alltid av allt som finns, både kaka och frukt, men jag tar bara lite vatten till. Jag kan säga att jag inte behöver så mycket till lunch den dagen!

Samir

Jag dricker inte kaffe, utan te. Det är bättre för hälsan och mycket godare. Äta brukar jag inte göra, det behövs inte. Jag förstår inte hur mina kollegor kan proppa i sig smörgåsar och kakor och allt möjligt, bara ett par timmar före lunch. Det enda jag tar förutom teet är en cigg om jag hinner gå ut.

Patricia

Jag kan inte leva utan kaffe! Tyvärr är det nästan så. I måndags var kaffemaskinen trasig och då var det inte kul, må du tro. Lyckligtvis hittade jag ett paket snabbkaffe längst inne i ett skåp. Vet inte hur det hade gått annars. Jag skulle gärna äta antingen en macka eller en frukt på förmiddagen, men jag hinner aldrig förbereda något på morgnarna, så det blir nästan aldrig av. Jag får nöja mig med en slät kopp kaffe.

Häfte 2: Mentorprogram i energibranschen

Hallå?

Dialog 1

- Ja det är Lotta.
- Hej Lotta. Daniel heter jag. Jag har fått ditt nummer av Jesper som är projektansvarig på mentorprogrammet.
- Hej Daniel! Vad kul att du hör av dig!
- Ja, jag tänkte att vi skulle kunna boka in vår första träff.
- Absolut. Vänta så ska jag öppna min kalender...

Dialog 2

- Patrik Svensson.
- Hej! Har jag kommit till El-Patrik?
- Javisst.
- Jo, Sandra heter jag, Jag pluggar på elprogrammet och söker praktikplats, och jag undrar om ni skulle vara intresserade av att ta emot en praktikant.
- När är det?
- Vecka 12 till 18.
- Jo, men varför inte. Men i så fall skulle jag vilja träffa dig först. Har du tid att komma in på torsdag, efter lunch någon gång?
- Ja, det blir fint, ska vi säga klockan 14?
- Absolut. Vi ses då!
- Tack. Hej då!

Dialog 3

- Ja det är Kaveh här.
- Hej Kaveh, det är Sabina!
- Hej Sabina!
- Jo, det är så att jag ska på en jobbintervju.
- Oj! Vad kul! Grattis!
- Ja, tack. Men det är på fredag så jag tror vi måste flytta mentorträffen. Är det okej?
- Ja men självklart. När vill du ses?
- Kan vi ta det nästa vecka någon gång? På tisdag kanske, på eftermiddagen?
- När som helst före klockan 16 funkar för mig.
- Ja men ska vi säga klockan 15 då?
- Ja, det blir jättebra. Lycka till på fredag!
- Tack så mycket!

Dialog 4

- Ja, det är Kian.
- Hej Kian, det här är Marika från Gläntan.
- Ja, hej! Har det hänt något?
- Jo, det verkar som att Isabelle inte mår så bra. Hon har kräcks, och jag tror att hon har feber.
- Oj då! Jag kommer direkt. Jag sitter i ett möte, men jag får gå tidigare helt enkelt.
- Vad bra! Då ses vi snart.
- Det gör vi!

Häfte 3: Jobba i energibranschen

En dag som jag aldrig glömmet

Det var fredag eftermiddag och snart helg, men då ringde någon och sa att det fanns ett kabelfel i Strängnäs. Tydligt var det många kunder som inte hade el, så jag fick åka dit med en kollega.

Vi kom dit och började mäta kablar. Till slut hittade vi ett brott på en kabel. Men vi kunde inte laga kabeln direkt, så istället bestämde vi oss för att rundmata. Det betyder att vi skulle mata el från andra hållet. På så sätt skulle kunderna få tillbaka elen ganska snabbt.

Vi jobbade länge så det var sent på kvällen när vi var klara. När vi äntligen hade fixat alla kablar och jag slog på strömbrytaren i stationen, blev det en stor smäll. Det lät som en bomb! Jag blev jätterädd och sprang iväg. Men min kollega skrattade! "Nu har vi hittat fel nummer två!" sa han.

Efter ett tag förstod jag vad som hade hänt. I stationen där vi jobbade brukar det finnas gas som isolering, men den var slut. Samtidigt var det fel på gasmätaren, så vi såg inte det. När jag slog på strömbrytaren blev det kortslutning i stationen, och det orsakade smällen. All utrustning brann upp!

Nu fick vi jobba i flera timmar till för att våra kunder skulle få el. Vid midnatt fick jag åka hem, men jag var tillbaka igen på lördagen för att fortsätta laga allt som var trasigt. På eftermiddagen satt jag i en grop och skarvade kabeln. Då hörde jag en röst bakom mig, som sa: "Vill du ha fika?". Det var närmsta grannen som kom med kaffe och nybakad äppelkaka.

Ordkort

Skriv ut och klipp ut korten, och använd dem som ett komplement till arbetet med häftena *Energi i klassrummet*.

Flash cards

Förklara orden på svenska eller översätt till ditt språk. Skriv översättningen eller förklaringen på baksidan av kortet. Lägg korten upp-och-ner. Testa dig själv genom att läsa översättningen eller förklaringen på baksidan och gissa vad det svenska ordet är. Vänd på kortet för att se om du har rätt.

Gissa ordet

Jobba i par eller i en liten grupp. Lägg ordkortet i en hög upp och ner. Ta upp ett kort. Visa inte dina kollegor vad som står på kortet. Beskriv ordet på svenska. Dina kollegor gissar vilket ord det är. Den som gissar rätt får kortet. När alla kort är slut räknar ni hur många kort varje person har. Den som har flest kort vinner.

Säg meningar

Jobba i par eller en liten grupp. Lägg ut alla ordkort på ett bord. Ta ett kort och säg en mening som innehåller ordet.

Berätta en historia

Jobba i par eller en liten grupp. Lägg ut alla ordkort på ett bord. Börja så här "Det var en gång...". Du börjar berätta en historia och använder ett av orden. När du har använt ett ord från bordet är det din kollegas tur. Hen fortsätter berätta och använder ett ord från bordet. Då fortsätter nästa person. Fortsätt tills det inte finns några kort kvar på bordet.

Häfte 1: Praktisera i energibranschen

doktorer <u>ar</u>	duktig	målade naglar
(en) återvinning	en ansökan	en praktikplats
en miljö	en uppgift	räcker
ansvarig	en handledare	ett säkerhetskrav
avvecklar	en miljöspecialist	en medborgare
monterar ner	en kemikalie	(ett) pappersarbete
river	samlar in	ett intyg
en medarbetare	skickar in	ansvarig
skadad	jobbar extra	en avstämning
anställer	tveksam	bara så där

Häfte 1: Praktisera i energibranschen

ett besl <u>u</u> t	ett mand <u>a</u> t	en rådgi <u>v</u> are
går vi <u>d</u> are	en medar <u>b</u> etare	självs <u>t</u> ändig
in <u>n</u> ebär	medfö <u>r</u>	en smås <u>a</u> k
in <u>n</u> ehå <u>l</u> ler	en miljöfr <u>å</u> ga	sätter upp ett må <u>l</u>
ju ... desto	närms <u>t</u> a	upple <u>v</u> er
koll <u>a</u> r	nöjd	uppskatt <u>a</u> r
ett krav	påver <u>k</u> ar	är överens

Häfte 2: Mentorprogram i energibranschen

en mätare	en rutin	skickar in
en kund	utomlands	kommer in
värmer upp	utmanar	deltar
skickar	en bostadsort	tack vare
hänger ihop	en bransch	peppad
en faktura	blir uppsagd	breddar
byter ut	trög	ett nätverk
köper in	en distansutbildning	en mentor
juridik	riktar sig	en adept
en regel	pågår	en arbetsmarknad

Häfte 2: Mentorprogram i energibranschen

en brans <u>ch</u>	passar	en rekryterare
en upp <u>g</u> ift	ett rå <u>d</u>	för lå <u>ng</u> t
coach <u>a</u> r	spänn <u>a</u> nde	en annons
h <u>e</u> n	u <u>t</u> manar sig själv	stryker u <u>n</u> der
knyter kont <u>a</u> kt	ett samhäll <u>e</u>	ett nyckelord
en yrkesroll	ett arbetsliv	ett personligt brev
satsar på	en arbetsgivare	passar ihop med

Häfte 3: Jobba i energibranschen

ansvarig	läser vidare	en ledning
bygger om	en distributionelektriker	klättrar
en anläggning	er	en stolpe
ett kraftverk	(en) högspänning	en säkerhetsregel
(ett) kol	tar studenten	en anslutning
ett bränsle	en administratör	begränsar
befintlig	en kursgård	ett bygge
ett avlopp	hoppas över	bråttom
en arbetsgivare	en elanläggning	ett driftlag
en elinstallatör	felsöker	får koll på

Häfte 3: Jobba i energibranschen

har med sig	o <u>p</u> planerat	en ter <u>m</u> os
ett kont <u>o</u> r	ett o <u>v</u> ä <u>d</u> er	tillfäll <u>i</u> g
kopplar i <u>n</u>	en plan	ett uppdrag
en kund	en projektledare	en uppgift
långt bort	rör på sig	upprepar
löser	sitter ner	ändrar
en matsäck	står upp	är på benen
nybyggd	en störning	är på gång